

Sygn. akt II KK 69/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSA del. do SN Dariusz Czajkowski

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Lucjana Nowakowskiego
w sprawie **Ł. K. i P. L.**

skazanych z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 1 października 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanych
od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 3 października 2013 r.,

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy oskarżył Ł. K., o to że:

1. w dniu 18 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z P. L. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu

w ten sposób, że podrobił dokument „Zwrot towaru” dotyczący konsoli X-Box o wartości 999 zł, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał P. L., która następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadziła w błąd pracownika kasy i uzyskała ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

2. w dniu 21 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. i drugim nieustalonym sprawcą w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument „Zwrot towaru” dotyczący telewizora LG o wartości 990 zł, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał nieustalonemu mężczyźnie, który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
3. w dniu 24 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument „Zwrot towaru” dotyczący konsoli Play Station 3 o wartości 1499 zł, wraz z grami, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
4. w dniu 26 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. i P. L. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument „Zwrot towaru” dotyczący konsoli Play Station 3 o wartości 1499 zł, wraz z grami, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika

kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

5. w dniu 15 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób że podrobił dokument „Zwrot towaru” dotyczący konsoli Play Station 3 o wartości 1499 zł, wraz z grami, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
6. w dniu 21 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z nieustalonym dotąd sprawcą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument „Zwrot towaru” dotyczący komputera m-ki Acer o wartości 1999 zł, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał nieustalonemu dotąd mężczyźnie, który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
7. w dniu 01 kwietnia 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument „Zwrot towaru” dotyczący sprzętu AGD o wartości 1499 zł, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
a nadto P. L. o to, że:

1. w dniu 18 marca 2009 r. w sklepie S., działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła ww. sklep do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że wprowadziła w błąd pracownika kasy przedstawiając jako autentyczny uprzednio sfałszowany przez Ł. K. dokument „Zwrot towaru” dotyczący konsoli do gier X-Box o wartości 999 zł, na podstawie którego otrzymała pieniądze w ww. kwocie tytułem zwrotu, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
2. w dniu 26 marca 2009 r. w sklepie S., działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła ww. sklep do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że wprowadziła w błąd pracownika kasy przedstawiając jako autentyczny uprzednio sfałszowany przez Ł. K. dokument „Zwrot towaru” dotyczący konsoli do gier Play Station 3 wraz z grami o wartości 1499 zł, na podstawie którego otrzymała pieniądze w ww. kwocie tytułem zwrotu, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w W. w wyroku z dnia 3 października 2013 r., zawarł następujące rozstrzygnięcie:

„1. Ł. K. oskarżonego o to, że:

- I. w dniu 18 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z P.L. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument «Zwrot towaru» dotyczący konsoli X-Box o wartości 999 zł, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał P. L., która następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadziła w błąd pracownika kasy i uzyskała ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
- II. w dniu 21 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. i drugim nieustalonym sprawcą w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument «Zwrot towaru» dotyczący telewizora LG o wartości 990 zł, a następnie dokument ten

przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał nieustalonemu mężczyźnie, który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

III. w dniu 24 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument «Zwrot towaru» dotyczący konsoli Play Station 3 o wartości 1499 zł wraz z grami, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty „jako otrzymała” pieniądze ww. kwocie tytułem zwrotu, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

II. w dniu 26 marca 2009 r. w sklepie S., działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła ww. sklep do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że wprowadziła w błąd pracownika kasy przedstawiając jako autentyczny uprzednio sfałszowany przez Ł. K. dokument «Zwrot towaru» dotyczący konsoli do gier Play Station 3 wraz z grami o wartości 1499 zł, na podstawie którego otrzymała pieniądze w ww. kwocie tytułem zwrotu, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

orzekł:

1. Ł. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów z tym ustaleniem, iż czyny te wypełniają kwalifikację z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i czyny te stanowią ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,
- na podstawie art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec Ł. K. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 (trzech) lat,

- na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do częściowego naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego sklepu S. przez zapłatę kwoty 6400 zł, (sześć tysięcy czterysta złotych) w terminie 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia się wyroku,
 - zwolnił oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowych i przejął je na rachunek Skarbu Państwa;
2. P. L. uznał za winną popełnienia zarzucanych jej czynów, z tym ustaleniem, iż czyny te stanowią ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i na podstawie art. 286 § k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył jej karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,
- na podstawie art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec P. L. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 (trzech) lat,
 - zwolnił oskarżoną od uiszczenia kosztów sądowych i przejął je na rachunek Skarbu Państwa.”

Powyższe orzeczenie wobec tego, iż nie zostało zaskarżone przez strony postępowania uprawomocniło się w dniu 21 października 2013 r.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 29 października 2013 r., na podstawie art. 105 § 1-3 k.p.k. sprostował oczywistą omyłkę pisarską w wyroku Sądu Rejonowego z dnia 3 października 2013 r. sygn. akt IV K .../10 w ten sposób, że po słowach „a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako”, wpisał brakujący fragment zarzutów:

„autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

IV. w dniu 26 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. i P. L. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument «Zwrot towaru» dotyczący konsoli Play Station 3 o wartości 1499 zł, wraz z grami, a następnie dokument ten przedstawił

kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

V. w dniu 15 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument «Zwrot towaru» dotyczący konsoli Play Station 3 o wartości 1499 zł, wraz z grami, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

VI. w dniu 21 marca 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z nieustalonym dotąd sprawcą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument «Zwrot towaru» dotyczący komputera m-ki Acer o wartości 1999 zł, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał nieustalonemu dotąd mężczyźnie, który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

VII. w dniu 01 kwietnia 2009 r. w sklepie S., jako pracownik Punktu Obsługi Klienta, działając wspólnie i w porozumieniu z K. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem ww. sklepu w ten sposób, że podrobił dokument «Zwrot towaru» dotyczący sprzętu AGD o wartości 1499 zł, a następnie dokument ten przedstawił kierownikowi hali do aprobaty jako autentyczny i przekazał K. B., który następnie używając tego dokumentu jako autentycznego wprowadził w błąd pracownika kasy i uzyskał ww. kwotę tytułem zwrotu pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

2. P. L. oskarżonej o to, że:

w dniu 18 marca 2009 r. w sklepie S., działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła ww. sklep do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że wprowadziła w błąd pracownika kasy przedstawiając jako autentyczny, sfałszowany uprzednio przez Ł.K. dokument «Zwrot towaru» dotyczącego konsoli do gier X-Box o wartości 999 zł, na podstawie którego w pkt I sentencji wyroku w miejscu błędnie wpisanej podstawy wymiaru kary wymierzonej oskarżonej „na podstawie art. 207 § 1 k.k.” wpisać „na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k.”

W uzasadnieniu postanowienia Sąd podniósł, iż przy podpisywaniu wyroku nie dostrzegł, że nastąpił błąd w druku i wydrukowana została jedynie pierwsza i trzecia strona wyroku.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył prokurator, któremu zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 105 § 1 k.p.k. poprzez ustalenie, iż brak zawarcia w wyroku z dnia 3 października 2013 roku opisu i kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonym stanowi oczywistą omyłkę pisarską, podlegającą sprostowaniu w trybie ww. artykułu, podczas gdy prostowanie oczywistych omyłek pisarskich nie może polegać na dodaniu do wyroku elementów merytorycznych pominiętych w procesie wyrokowania.

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 16 stycznia 2014 roku, uwzględnił zażalenie prokuratora i uchylił zaskarżone orzeczenie wskazując, że omyłka polegająca na niewydrukowaniu jednej strony wyroku zawierającej dane osobowe P.L. oraz część opisu zarzucanych oskarżonym czynów może być skorygowana jedynie w drodze nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Powyższy wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył w całości, na niekorzyść Ł. K. i P. L., Prokurator Generalny.

Na podstawie art. 523 § 1 i 4 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 413 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., poprzez pominięcie w komparycji orzeczenia danych personalnych oskarżonej P. L. i pominięcie czynów zarzucanych Ł. K. wskazanych w punktach 4,

5, 6 i 7 aktu oskarżenia oraz czynu zarzucanego P. L. wskazanego w punkcie 1 aktu oskarżenia, w następstwie czego doszło do wydania wyroku, który nie zawiera w części dyspozytywnej odniesienia do opisu czynów stanowiących faktyczną podstawę skazania.

Stawiając powyższy zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym. Zgodzić się bowiem należy ze stwierdzeniem jej autora, iż wyrok, którego komparycja nie zawiera danych określających tożsamość jednego z oskarżonych, a nadto nie wskazuje wszystkich zarzutów zawartych w akcie oskarżenia – a tak w istocie jest po odmowie sprostowania wyroku przez Sąd Okręgowy w W., który uwzględnił zażalenie prokuratora na postanowienie Sądu *a quo* w tym przedmiocie - wydany został z rażącym naruszeniem prawa karnego procesowego wskazanym w zarzucie kasacji, które miało istotny wpływ na jego treść.

Przepis art. 413 k.p.k. określa, co każdy wyrok powinien zawierać. Niezbędnym elementem wyroku jest więc przytoczenie opisu i kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu (art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k.), zaś w przypadku wyroku skazującego dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikacji prawnej (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.).

Rację ma Prokurator, że Sąd Rejonowy, warunków opisanych w przywołanych powyżej przepisach nie spełnił, a rzeczą drugorzędną jest, że powodem tego stanu rzeczy były kwestie związane z uchybieniami popełnionymi na etapie drukowania tego dokumentu.

Skazując oskarżonych Sąd ten w komparycji wyroku w istocie więc nie zawarł niezbędnych elementów, stosownie do treści art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k., w tym opisu i kwalifikacji prawnej czynów, których popełnienie oskarżyciel publiczny zarzucił Ł. K. w punktach 4, 5, 6 i 7 aktu oskarżenia oraz w punkcie 1, odnoszącym się do P. L. Sąd Rejonowy, wbrew przepisowi art. 413 § 1 pkt 3 k.p.k., w wyroku

nie wskazał także imienia i nazwiska oraz pozostałych danych określających tożsamość oskarżonej P.L.

To, za co oskarżeni zostali skazani, musi wynikać z treści wyroku i nie może być odczytywane z akt sprawy i z treści aktu oskarżenia.

Powyżej wskazane uchybienia miały niewątpliwie rażący i istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, zatem muszą skutkować jego uchyleniem w postępowaniu kasacyjnym.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.